

ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО МОЖЛИВОСТІ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ НА ПОСАДУ ПЕДАГОГІЧНОГО ПРАЦІВНИКА

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Прага, 28. 3. 2022

ІНФОРМАЦІЯ ПРО МОЖЛИВОСТІ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ НА ПОСАДУ ПЕДАГОГІЧНОГО ПРАЦІВНИКА

Професія педагогічного працівника є регульованою професією в Чехії. Це означає, що для виконання такої професії чи діяльності існують законом встановлені вимоги, без яких особа не може займатися цією професією чи діяльністю. Передумови для виконання діяльності педагогічного персоналу викладені в § 3 Закону № 563/2004 Зб. про педагогічних працівників та про внесення змін до деяких законів із поправками (далі також «Закон про педагогічних працівників»).

Педагогічним працівником зазвичай може бути той, хто відповідає наступним вимогам:

- a) є повністю дієздатним,
- b) має професійну кваліфікацію для безпосередньої педагогічної діяльності, яку він виконує,
- c) несудимий,
- d) придатний за станом здоров'я,
- e) довів знання чеської мови.

ЯК ДОВЕСТИ ДІЄЗДАТНІСТЬ?

Закон не передбачає обов'язку підтверджувати дієздатність конкретним документом, тому на практиці можна прийняти процедуру, коли, якщо немає підстав сумніватися в дієздатності, достатньо підтвердження досягнення 18-річного віку.

В іншому випадку інформація про обмеження дієздатності іноземців (тобто осіб, які не є громадянами Чеської Республіки) зберігається в інформаційній системі для іноземців, як це передбачено § 158 абз. 1 (д) пункт 1 Закону № 326/1999 Зб. зак. про проживання іноземців на території Чеської Республіки та про внесення змін до деяких законів, зі змінами. Таким чином, умова дієздатності може бути доведена витягом із цієї системи згідно з § 159 згаданого Закону.

ЯК ОТРИМАТИ ПРОФЕСІЙНУ КВАЛІФІКАЦІЮ?

Професійну кваліфікацію можна отримати:

- 1) Як правило, **вивчаючи відповідну спеціальність** з педагогічним спрямуванням у середній, вищій професійній школі чи університеті, або завершуючи непедагогічні спеціальності, за умови, що вони закінчують спеціальну додаткову педагогічну освіту в університеті чи в установі для подальшого навчання педагогічних кадрів, а саме в **Чехії**.

Оскільки це регульована професія, Закон про педагогічних працівників передбачає для педагогічних працівників вимогу професійної кваліфікації для безпосередньої педагогічної діяльності, яку вони здійснюють. У § 6 - § 21 Закону про педагогічних працівників перелічені способи здобуття професійної кваліфікації для окремих категорій педагогічних працівників.

- 2) Визнання **професійної кваліфікації, отриманої в країні Європейського Союзу** – заяву на визнання професійної кваліфікації подають лише заявники, які **здобули педагогічну освіту в одній із країн Європейського Союзу**. Педагогічні працівники, які здобули освіту в Україні, подають заяву про нострифікацію згідно п.3.

З інформацією про порядок визнання професійних кваліфікацій можна ознайомитись тут:

<https://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/zadost-o-uznani-odborne-kvalifikace-ziskane-v-clenskem-state>

Якщо заявник отримав педагогічну освіту в країні Європейського Союзу, він отримає кваліфікацію лише у зв'язку з рішенням про визнання професійної кваліфікації. Що стосується визнання кваліфікацій з-за кордону в цілому, це індивідуальна справа, і важливою умовою для початку процедури та її успішного завершення є те, що заявник хоче практикувати в Чеській Республіці професію, для якої він має повну кваліфікацію у своїй країні.

- 3) **Нострифікація** – у разі отримання кваліфікації в країні **за межами Європейського Союзу** заявник повинен подати заяву на нострифікацію отриманої освіти.
- а) **Нострифікація вищої освіти та кваліфікацій** – визнання іноземної вищої освіти та кваліфікацій у Чеській Республіці вирішується державним університетом, який реалізує акредитовану навчальну програму подібного змісту.

Інформацію про нострифікацію іноземної освіти можна знайти тут:

<https://www.msmt.cz/vzdelavani/vysoke-skolstvi/nostrifikace?highlightWords=nostrifikace>

Інформацію для власників українських дипломів, виданих до 2000 року, можна знайти тут:

<https://www.msmt.cz/vzdelavani/vysoke-skolstvi/zvlastni-informace-pro-zadatele-o-nostrifikaci-z-ukrajiny?highlightWords=nostrifikace>

Визнання іноземної вищої освіти та кваліфікацій у Чеській Республіці (так звана нострифікація) – це процедура академічного визнання індивідуальної конкретної іноземної вищої освіти та кваліфікацій, отриманих заявником, тобто випускником іноземного університету; процедура є адміністративним провадженням, яке здійснюється на підставі заяви, поданої заявником відповідно до § 89 і § 90 Закону № 111/1998 Зб. про вузи та про внесення змін і доповнень до інших законів (Закон про університети), зі змінами, у поєднанні з Законом № 500/2004 Зб., Адміністративний кодекс, зі змінами.

- б) **Нострифікація освіти початкових, середніх та середніх спеціальних шкіл** – рішення про нострифікацію приймає регіональний офіс, відповідальний за місцем постійного проживання заявника, у випадку іноземця, місце проживання, або якщо місцева юрисдикція регіонального офісу не може бути визначена визначено інше, регулюється місцем подання заяви.

Інформацію про нострифікацію можна знайти тут:

<https://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/nostrifikace-uznani-zahranicniho-zakladniho-stredniho-a>

контакти на органи обласного самоврядування тут:

<https://www.statnisprava.cz/rstsp/ciselniky.nsf/i/d0049>

Регіональне відділення вирішує питання про видачу рішення про визнання дійсності іноземного свідоцтва про освіту в Чехії («нострифікація»). Нострифікується лише повна освіта. Після оцінки документів регіональне відділення може призначити абітурієнту сертифікаційний іспит, який перевіряє відповідність знань і вмінь абітурієнта цілям і змісту освіти за відповідною рамковою освітньою програмою..

Особи, які приїжджають з України, звільняються від плати за дії, пов'язані з процедурою подання заяви про визнання іноземної вищої освіти, а також від плати за прийняття заяви про визнання дійсності або видачу свідоцтва про визнання еквівалентності документів про базову, середню або середню професійну освіту, здобуту в іноземному навчальному закладі.

Ці особи також підлягають винятку відповідно до § 108а, параграф 4 Закону про освіту, відповідно, відповідно до § 90, параграф 4 Закону про вищу освіту, згідно з яким вони можуть замінити документ (свідоцтво) і його перевірку за допомогою внутрішнього органу із письмовою заявою під присягою під час процедури нострифікації.

Відповідно до Протоколу про еквівалентність документів про освіту, вчених звань і титулів, виданих або присвоєних у Чехословацькій Соціалістичній Республіці та Союзі Радянських Соціалістичних Республік від 06.06.1972 р., свідоцтва про закінчення 8 класу загальноосвітньої школи, атестати про середня освіта та диплом про закінчення середньої професійно-технічної школи, виданий з 06.06.1972 по 27.02.2000 в Союзі Радянських Соціалістичних Республік, або в Україні, еквівалентні документам про освіту, виданим у Чехословаччині чи Чехії, а тому не потребують нострифікації чи видачі свідоцтва про визнання еквівалентності відповідно до Закону про освіту (вони застосовуються безпосередньо).

МОЖЛИВІСТЬ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ НЕКВАЛІФІКОВАНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Відповідно до § 22, абз. 7 Закону про педагогічних працівників, директор школи має право прийняти на роботу працівника, який не відповідає вимогам професійної кваліфікації, на необхідний період і в необхідному обсязі, якщо доведено, що ця діяльність не може бути забезпечено педагогічним працівником з професійною кваліфікацією. Зазвичай такий некваліфікований викладацький склад буде найнятий на певний термін. Працевлаштування педагогічного персоналу без професійної кваліфікації не впливає на відповідальність директора школи за професійно-педагогічний рівень освіти та шкільних послуг згідно з § 164 абзац 1 (в) Закону про освіту.

ЯК ДОВЕСТИ НЕСУДИМІСТЬ?

До моменту створення трудових відносин це підтверджується **випискою з реєстру судимостей** не старше 3 місяців. **Іноземець також може вимагати отримання витягу з реєстру кримінальних справ на підставі дійсного посвідчення особи (паспорта, карти дозволу на проживання іноземця) з фото.** Це дійсне посвідчення особи повинно містити щонайменше: ім'я, поточне прізвище, дошлюбне прізвище, дату та місце народження, номер народження та громадянство..

Нова послуга доступна на порталі державного управління www.gov.cz і є електронною версією виписки, яку можна отримати в паперовому вигляді за 100 чеських крон у контактних пунктах державного управління Czech POINT. Список відділень Czech POINT можна знайти тут: <http://www.czechpointy.cz/>

Відповідно до § 29a Закону про педагогічних працівників несудимою вважається особа, яка не була засуджена за умисний злочин або злочин з необережності, вчинений у зв'язку з виконанням діяльності педагогічного працівника, якщо вона не вважається такою, яка не була засуджена. Працівник зобов'язаний протягом десяти робочих днів повідомити директора школи про те, що його було законно засуджено за вчинення кримінального правопорушення, яке може позбавити презумпції добросовісності, і подати новий виписку про судимість протягом одного місяця з моменту вироку.

ЯК ДОВЕСТИ МЕДИЧНУ ПРИДАТНІСТЬ?

Це підтверджується до укладення трудового договору **підтвердженням надавача гігієни праці у зв'язку з первинним медичним оглядом.** Послуги з охорони праці працівників та претендентів на роботу забезпечує роботодавець. Надавачем послуг з медицини праці може бути надавач у сфері загальної практичної медицини або надавач у сфері медицини праці..

МОЗ рекомендував лікарям під час первинного медичного огляду претендентів на роботу (з регіонів України) діяти відповідно до наказу № 79/2013 Зб. та скористатися можливістю вказати необхідні професійні огляди. Вони мають можливість розширити основний огляд додатковими обстеженнями за призначенням надавача, які замінюють відсутність витягу з медичної документації зареєстрованого надавача оцінюваної особи, у тому числі витягу з медичної документації з реєструючого надавача за межами території Чехії.

Роботодавець оплачує вступний медичний огляд, якщо він вступає в трудові або аналогічні відносини з претендентом на роботу.

З рекомендаціями МОЗ для постачальників послуг з охорони праці можна ознайомитися тут:

<https://www.mzcr.cz/wp-content/uploads/2022/03/Postup-poskytovatelu-pracovnelekarських-sluzeb-a-registrujících-poskytovatelu-v-oboru-vseobecne-praktické-lekarství-pri-pracovnelekarських-prohlídkach.pdf>

Педагогічний персонал, який здійснює безпосередню викладацьку діяльність у шкільних закладах для здійснення інституційної освіти або захисної освіти та в шкільних закладах для профілактичної освітньої допомоги, зобов'язаний пройти психологічне обстеження відповідно до § 18 Закону № 109/2002 Зб. Педагогічним персоналом закладу чи центру, що надає послуги інтернату, може бути лише особа, яка, крім обов'язкових умов, викладених у Законі про педагогічний персонал, відповідає обов'язковій умові психічної придатності. Психічна придатність визначається шляхом психологічного обстеження та демонструється до

встановлення трудових відносин із закладом чи центром або під час трудових відносин у разі наявності обґрунтованих сумнівів щодо відповідності педагогічного працівника умові психічної придатності, особливо у випадку підозри у фізичному чи психологічному насильстві над дітьми. У такому разі директор закладу чи центру призначає педагогічному працівнику психологічне обстеження та встановлює для цього розумний строк.

ЯК ДОВЕСТИ ЗНАННЯ ЧЕСЬКОЇ МОВИ?

Закон України «Про освіту» в розділі 6 **встановив виняток щодо вимоги знання чеської мови**, згідно з яким директор школи або шкільного закладу навчання за інтересами може здійснювати навчання та навчання в класах, групах і відділеннях, де навчаються **лише** діти, учні, студенти чи учасники, які є іноземцями чи громадянами України, повинні бути забезпечені викладацьким складом, який не відповідає попередній умові підтвердження знання чеської мови згідно з § 3 абз. 1 (д) Закону про педагогічних працівників.

Виняток, про який йдеться, було продовжено законом Lex Ukraina II до 31 серпня 2023 року.

Закон Lex Ukraina II **поширив** можливість використання винятку також на інші шкільні заклади, наприклад, шкільні приміщення для розміщення або шкільні приміщення для надання інституційної або захисної освіти, а також у випадку **самостійної освіти**, тобто освіти, в якій присутній лише сам учень (1 на 1) – наприклад, як частина педагогічного втручання, або під час роботи шкільного психолога.

Предметний виняток не може застосовуватися при навчанні в неоднорідному класі (групі, відділенні), тобто в класі (групі, відділенні), в якому не навчаються діти, учні, студенти або учасники, які є іноземцями чи громадянами України. Це означає, що вчитель, за винятком вимоги знання чеської мови, не може **самостійно** навчати дітей у неоднорідному класі.

Lex Ukraina II також встановив новий виняток, згідно з яким у неоднорідному класі, крім педагогічного колективу зі знанням чеської мови, може виступати ще один український педагогічний працівник, з винятком знання чеської мови. Як правило, це буде так званий український асистент, але також може бути вчитель-тандем або концертмейстер під час навчання музичних інструментів у початковій школі мистецтв. Для такого педагогічного працівника необхідні базові знання чеської мови для елементарного спілкування між ним і чеським учителем. Ці знання перевіряються співбесідою з директором школи. При цьому потрібне підтвердження знання української мови на рівні носія.

Укладання трудових відносин з використанням одного з винятків із вимоги довести знання чеської мови на невизначений термін або на період довший від 31 серпня 2023 року буде порушенням Закону про педагогічних працівників з боку директора школи, який в іншому випадку загалом не дозволяє скасувати вимогу продемонструвати знання чеської мови, і в той же час, з 1 вересня 2023 року працівник не виконуватиме вимогу підтвердження знання чеської мови згідно з Законом про Педагогічних працівників, щоб були підстави для розірвання трудового договору роботодавцем відповідно до § 52 (ф) Закон № 262/2006 Зб., Кодекс законів про працю зі змінами.

Тим часом цей педагогічний колектив може виконати умову знання чеської мови, щоб можна було вступити з ним у трудові відносини без використання винятку, або тоді школа може вступити з ним

у трудові відносини як непедагогічний персонал (наприклад, шкільний асистент, координатор з адаптації), де знання чеської мови не вимагається законом.

Для того, щоб педагогічний колектив міг бути працевлаштований навіть після закінчення терміну дії звільнення, тобто з 1 вересня 2023 року, або здійснювати безпосередню педагогічну діяльність **самостійно** в неоднорідних класах і групах, необхідно буде продемонструвати знання чеської мови через іспит відповідно до § 4, абз. 1 Закону про педагогічних працівників. Цей обов'язок поширюється на всіх фізичних осіб, які отримали відповідну професійну кваліфікацію, передбачену Законом про педагогічних працівників, іншою мовою навчання, крім чеської, і іспит необхідно документально підтвердити перед початком роботи. **Іспит з чеської мови можна скласти в університеті за програмою навчання впродовж життя, у закладі підвищення кваліфікації педагогічних працівників або в мовній школі з правом складання іспиту з державної мови.**

Якщо іноземець, тобто навіть громадянин України, рідною мовою якого є не чеська мова, закінчить курс для асистента вчителя або інший кваліфікаційний курс з чеської мови, він більше не доводить знання чеської мови.

Отже, школа може прийняти вчителів з України на **посаду асистента**, якщо претендент виконує наступні умови:

- завершення курсу асистента або курсу педагогіки (тривалістю мін. 80 годин) в рамках чеської системи додаткової освіти педагогічних працівників чеською мовою,
- доказ несудимості,
- пройти медичний огляд,
- виконання умови дієздатності (тобто повноліття та відсутність обмежень на дієздатність).

Одним із способів підтвердження знання чеської мови є успішне складання державного іспиту з чеської мови та літератури (§ 4, абз. 4 (б) Закону про педагогічних працівників). Індивідуальний іспит з чеської мови та літератури не вважається доказом знання чеської мови.

Закон про педагогічних працівників у чинній редакції конкретно не регулює вимоги до рівня знання чеської мови, це залежить від директора школи, який відповідає за рівень освіти, кому він доручає навчання. Згідно з рекомендацією Міністерства освіти, культури та спорту, у випадку вчителя доцільно запитувати мовний рівень C1 відповідно до загальноєвропейської референтної системи мов (далі «SERRJ»).

Рекомендований мінімальний рівень знання чеської мови як іноземної для викладачів, які отримали професійну кваліфікацію з іншої мови, ніж чеська

Вихователь дитячого садка, вчитель початкової школи першого рівня, вчитель початкової школи другого рівня або вчитель загальноосвітньої середньої школи

знання C1 згідно SERRJ

викладач фахових предметів, практичного навчання та професійної підготовки	знання B2 згідно SERRJ
вихователь вільного часу	знання B2 згідно SERRJ*
асистент	знання B2 згідно SERRJ*
тренер	знання B2 згідно SERRJ*

* У випадку вихователя вільного часу, асистентів педагогів та тренерів, можна розглянути можливість зниження необхідного рівня до B1 згідно з SERRJ; у випадку кваліфікації вчителя зниження рівня знання чеської мови не допускається, знання нижче B2 або C1 згідно з SERRJ не дозволяють повноцінно виконувати роботу вчителя.

Місця, де пропонують мовну освіту

- Мовні школи з правом складання іспитів з державної мови, створені регіоном
- Мовні школи з правом іспитів з державної мови s.r.o. тощо - мовні школи можна знайти в реєстрі шкіл
- курси також пропонуються регіональними відділеннями НПІ, але здебільшого методологічно орієнтовані, але можуть бути деякі з фондів ЄС для вчителів, наприклад Brána jazyků otevřená
- інші є центрами мовної освіти або мовними школами при університетах і коледжах, вони також можуть мати курси для громадськості
- комерційні мовні школи та агентства різного рівня по всій країні,
- мовні курси також пропонують різні комерційні освітні центри
- засоби підвищення кваліфікації педагогічних працівників - База даних про надані акредитації в системі DVPP (підвищення кваліфікації педагогічних кадрів)

Сертифікований іспит з чеської мови для іноземців A2 – C1 (Czech Language Certificate Exam – CCE)

- організовує та встановлює дати Інститут мови та професійної підготовки Великобританії + деякі університети
<https://ujop.cuni.cz/zkouska/certifikovana-zkouska-z-cestiny-pro-cizince-cce?from=9>
- міжнародний стандартизований тест за ALTE (Association of Language Testers in Europe)

Базовий іспит з державної мови з чеської мови B2 – C1

- мовні школи з правом організації іспитів з державної мови, іспити проводяться навесні та восени
- стандартизований іспит згідно з Декретом № 33/2005 Зб. про мовні школи з правом іспиту з державної мови та іспитів з державної мови..

Приклади пропозицій курсів чеської мови як іноземної для громадськості, організованих університетами:

Університет Масарика в Брно – Центр мовної освіти

Університет Масарика в Брно – Факультет мистецтв – Кабінет чеської мови для іноземців

Університет Градец Кралове – Факультет мистецтв – Центр мовної підготовки

Карлів університет у Празі – Інститут мови та професійної підготовки

Palacky University Olomouc – Факультет мистецтв – Центр мовної освіти

– Мовна школа UPLift

Університет Томаша Бати в Зліні

Accent College Prague в Празі

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ОКРЕМИХ ТРУДОВО-ПРАВОВИХ ПИТАНЬ ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ТАРИФУ ЗАРОБІТНОЇ РОЗМІРИ

Відповідно до § 123 Кодексу законів про працю, працівник має право на тарифну ставку, визначену для класу заробітної плати та рівня заробітної плати, до якого він призначений (якщо інше не передбачено Кодексом законів про працю – абз. 1).

Роботодавець відносить працівника до **класу заробітної плати** згідно

- вид роботи, обумовлений у трудовому договорі та
- в його межах найскладніші роботи, які вимагаються у ньому (абз. 2).

Потім роботодавець розміщує **керівника** в класі заробітної плати відповідно до найбільш вимогливої роботи, виконанням якої він керує або яку виконує сам (абз. 3).

Відповідно до § 3, абзацу 1 Постанови Уряду № 341/2017 Зб. про умови оплати праці працівників державних служб та управління, із змінами, роботодавець розміщує працівника в класі заробітної плати, до якого він відноситься, відповідно до Постанови Уряду № 222/2010 Зб., про перелік робіт у державних службах та управлінні, зі змінами, включає найбільш вимогливу роботу, виконання якої роботодавець вимагає від працівника. Якщо ця робота **не зазначена** в каталозі робіт, роботодавець зараховує працівника до такого класу заробітної плати, в якому до каталогу робіт внесені приклади робіт, порівнянних з ним за складністю, відповідальністю та трудомісткістю.

Однак роботодавець зараховує працівника до класу заробітної плати лише за наявності у нього необхідної освіти для виконання робіт, віднесених до цього класу заробітної плати (абз. 2 цього ж положення). Тим не менш, роботодавець може як виняток віднести працівника до категорії заробітної плати, для якої він **не відповідає** необхідній освіті, якщо жодним іншим правовим положенням не передбачено інше, і якщо

- причиною є особливий характер роботи, яка виконується відповідно до § 123 абзац 6 (д) КЗпП (стосується працівників, які виконують роботу, успішне виконання якої залежить насамперед від рівня таланту чи фізичної підготовки, а також працівників закладів охорони здоров'я або працівників, які виконують прості обслуговуючі чи рутинні роботи), який складається з мистецької діяльності, художньо-педагогічної діяльності, у діяльності спортсмена чи тренера), або
- інше правове положення передбачає нижчий рівень освіти для виконання певних робіт, ніж необхідний рівень освіти відповідно до § 2 абзацу 1 Постанови Уряду № 341/2017 Зб. або встановлює іншу кваліфікаційну передумову для їх виконання (абз. 3).

Це застосовується тоді, якщо роботодавець не може прийняти на роботу працівника, який отримав необхідну освіту, або працівника, якого він може як виняток віднести до класу заробітної плати згідно з попереднім положенням, і якщо інше правове положення не передбачає інше, він **може** як виняток **віднести працівника** до класу заробітної плати, для якого не відповідає необхідній освіті (абз. 4),

- а. до 4 років,
- б. на більш тривалий період, якщо на основі попереднього досвіду або на період виключної класифікації згідно а) продемонстрував здатність виконувати необхідну роботу.

Міністерство освіти, культури і науки цим рекомендує у разі відсутності відповідних документів про освіту, пов'язаних із поточною ситуацією біженців, максимально використовувати дане положення.

ПРАКТИКА

Відповідно до § 123, абзац 4 Трудового кодексу, роботодавець призначає працівникові **посадовий клас відповідно до стажу роботи, часу догляду за дитиною та часу військової основної (додаткової) служби або цивільної служби** (далі лише як «перевірений досвід»). Набутий досвід і додатковий час (основна військова служба, час по догляду за дитиною) зараховуються працівниками до досвіду, незалежно від того, чи вони проходили в Чехії чи за кордоном. Працівник повинен підтвердити зарахований стаж (можна використовувати трудові книжки, трудові договори, посадову інструкцію, свідоцтво про народження дитини тощо), у крайньому випадку можна використовувати чесну заяву.

Відповідно до § 4 пункту 1 Постанови Уряду № 341/2017 Зб. роботодавець призначає працівника до відповідного класу заробітної плати відповідно до стажу, який зараховується, відповідно до § 123, параграфу 4 Кодексу законів про працю та ставки його зарахування, визначеної відповідно до параграфів з 2 по 9. Оцінка стажу, який зараховується, або достатність її доказів залежить від роботодавця, який, однак, повинен діяти не довільно, а таким чином, щоб зберегти принцип справедливої винагороди працівників і принцип рівного ставлення до працівників і заборони їх дискримінації.

Таким чином, Міністерство освіти, культури і науки рекомендує, щоб у разі відсутності відповідних документів про освіту, пов'язаних із поточною ситуацією біженців, ступінь відповідного зарахованого досвіду визнавався на основі даних, отриманих з отриманого резюме відповідної особи, беручи до уваги, наприклад, їх вік.